

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 35 (103)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
13 вересня '19

Довгоочікуване повернення

7 вересня в Україну повернулися 35 наших співвітчизників, незаконно утримуваних Російською Федерацією на своїй території. Це – військові моряки, два офіцери СБУ та політичні ув'язнені, зокрема кінорежисер Олег Сенцов. Серед звільнених є й наші земляки: Роман Мокряк (на знімку) з Карлівки нашого району та Андрій Артеменко з Новоукраїнки.

Звільнених в аеропорту «Бориспіль» зустрів Президент України Володимир Зеленський. Він потиснув руку кожному з них та передав військовим морякам браслети з їхніми іменами, які обіцяв носити доти, поки хлопці не повернуться додому.

Закон підписано

«Наша громада» вже повідомляла про те, що Верховна Рада прийняла закон про зняття недоторканності із народних депутатів. Минулої середи його

підписав Президент В. Зеленський. Отже, з 1 січня 2020 року народних обранців можна буде притягати до відповідальності як і рядових громадян.

Перевантажив – плати

10 вересня Верховна Рада ухвалила в цілому законопроект про збільшення штрафів за перевантажені фури, пропонується їх встановити у розмірі від 500 до 2000 неоподатковуваних мінімумів. Правом здійснення га-

баритно-вагового контролю наділяється Укртрансбезпека. Адміністративну відповідальність нести будуть фізична особа або керівник юридичної особи, на яку зареєстровано транспортний засіб.

У вересні – чергова знижка?

Ціну на природний газ для населення у вересні може бути знижено на 115 гривень за тисячу кубометрів у порівнянні із серпневою ціною. Про це на засіданні погоджувальної ради парламенту 9 вересня заявив голова Комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрій

Герус. «Таким чином, за останні п'ять місяців зниження ціни на газ для населення становитиме близько 30 відсотків», – сказав він.

Нагадаємо: у липні НАК «Нафтогаз України» знизив ціну на газ для населення на 11,7 відсотка, у серпні – ще на 5,1 відсотка проти липневої ціни.

Куди здавати дрібні копійки

З 1 жовтня магазини не прийматимуть монети номіналом 1, 2 і 5 копійок. Водночас українці гроші не втратять. Обмінити монети можна буде у відділеннях усіх українських банків. Це можна буде зробити до 30

вересня 2020 року, повідомили у Національному банку. До 30 вересня 2022-го монети будуть обмінювати у касах НБУ та уповноважених банках. Йдеться про Ощадбанк, Приватбанк і Райффайзенбанк Аваль.

Курцям не позаздриш

З січня 2020-го пачка сигарет в Україні може подорожчати у 2,5 – 3 рази – до 80 – 100 грн.

Це пов'язано з можливим ухваленням законопроекту про зростання ставки акцизного податку на сигарети у 2,5 рази. До-

кумент уже зареєстровано в парламенті. Експерти вважають, що таке подорожчання неминуче призведе до збільшення контрабанди тютюнових виробів, адже більшість курців не зможе купувати їх за такими цінами.

В яскравих барвах

Дошкільний заклад у Володимирівці через місяць буде готовий прийняти дітей. Малечі, можна припустити, сподобаються результати проведеного в закладі внутрішнього ремонту із застосуванням новітніх технологій. Зовні приміщення теж змінилося

– його пофарбовано в яскраві кольори. Залишається впорядкувати територію, встановити ігровий майданчик. Елегантний паркан навколо уже є. Суттєву допомогу громаді в оновленні дитсадку надає АТ «Кіровоградське рудоуправління».

Допомогти Валерії

Благодійний ярмарок відбувся днями в катеринівському корпусі ліцею «Нова школа». Метою було зібрати кошти, аби передати їх рідним другокласниці Валерії Расторгуєвої з олексіївського корпусу, яка потребує дорогоцінного лікування.

Школярі і їхні батьки торгували власноруч виготовленими кондитерськими виробами. Діти купували ці солодощі, усвідомлюючи, що тим самим допомагають Валерії.

«Лерочко! Здоров'я тобі! Одужуй і повертайся до нас! Твоя усмішка – чарівна!» – написала про цей захід у фейсбуці директор ліцею Ольга Буряк.

Зібрані на ярмарку кошти днями передано родині Валерії.

Як уже повідомлялося, на біду Расторгуєвих із Олексіївки відгукнулися також родичі, односельці, фермери, педагоги, і це не може не тішити, адже така підтримка дуже важлива. До речі, це не перший випадок, коли люди звертаються по допомогу на лікування і знаходяться ті, хто таку допомогу надає. Навіть моральна підтримка тут багато важить. Пам'ятаймо про це!

Розбиратиметься поліція

Виконком Катеринівської сільської ради на недавньому засіданні затвердив звернення до керівництва відділення поліції Кропивницького району. У ньому йдеться про самовільне зайняття частини землі територіальної громади приватним підприємством «Крона-В» та незаконний видобуток там ним піску – корисної копалини місцевого значення.

Тривалість такої діяльності, численність фактів розкриття підприємством «Крона-В» поверхні ґрунту – все це, як зазначається у зверненні, може бути ознаками злочину.

Ось як у документі описано обставини протиправної діяльності ПП «Крона-В». По-перше, термін договору оренди підприємством земельної ділянки площею 2 гектари (для видобутку піску), укладеного 2002 року з Обознівською сільською радою, вийшов у січні торік, отже, «Крона-В» нині не має права користуватися тим наділом. По-друге, «незаконне видобування піску здійснюється також і поза

межами раніше орендованої земельної ділянки на землях комунальної власності».

«Зважаючи на те, що видобування піску здійснюється в різних місцях з використанням техніки особами, які не надають документів представникам Катеринівської сільської ради, необ-

хідним є вжиття оперативно-розшукових заходів, належних до компетенції Національної поліції України», – зазначається в документі.

Завершується звернення проханням до поліції встановити винних в описаних порушеннях і притягнути їх до кримінальної відповідальності.

Яна Циба: Нашій громаді потрібна молодіжна програма

Так і хочеться сказати: ну, на-решті! Нарешті в нашій громаді розпочинається робота з молоддю. Зрозуміло, що вона тривала й до цього, але відтепер її хочуть зробити системною, а не від випадку до випадку. Більше того, навіть виношується ідея в програмі соціально-економічного розвитку Катеринівської сільської ради зробити акцент на молодіжній тематиці.

— І це правильно, адже молодь — майбутнє нашої громади, — каже начальник відділу освіти, культури, культурної спадщини, спорту, туризму й охорони праці Катеринівської сільської ради Яна Циба.

За її словами, раніше до питання роботи з молоддю руки не доходили — були зайняті створенням на базі колишніх шкіл ліцею, запровадженням нової освітньої програми «Нова українська школа» та налагодженням роботи закладів культури в нових умовах.

— Я запланувала влітку про-

вести таке собі опитування молоді в селах громади, — розповідає, — аби з'ясувати, наскільки наша молодь активна, чи готова вона брати участь в тих процесах, що ставить сьогодні перед нами час. Перша така зустріч відбулася в Катеринівці. Хлопців та дівчат цікавила організація їхнього дозвілля та заняття спортом. Серед названих ними пропозицій — відкриття в селі тренажерного залу, в якому можна було б займатися після навчання та роботи. Гадаю, ми це зможемо вирішити, адже є вільне приміщення. Олексіївська молодь потребує створення парку відпочинку. Той, що є поблизу місцевого корпусу ліцею, не влаштує ні її, ні тим паче адміністрацію навчального закладу. Зійшлися на тому, що розвиватимемо сквер біля будинку культури. Вже розпочато процедуру тендерних закупівель лавок для нього. Відбулася розмова і з представниками молоді Лісного, а ось ні обознівська, ні володимир-

рівська молодь не відгукнулася на заклик обговорити актуальні для них питання. Хочеться вірити, що сталося це з якихось інших причин, а не через байдужість.

Головний висновок, каже Яна Циба, який напрашується за результатами зустрічей, — в об'єднаній територіальній громаді має діяти молодіжний координаційний центр, який візьме на себе роботу з молоддю, з молодими сім'ями. Створення його потребуватиме чимало зусиль і часу, але без нього не обійтись, адже йдеться не тільки про спорт та розваги.

— Нинішня наша молодь незабаром стане основою нашої громади, а тому вона має дотримуватися кращих традицій, примножувати наявні надбання, відчувати відповідальність, яка на неї покладатиметься, — каже начальник відділу. — Наше завдання — залучати до роботи найактивні-

ших, найкреативніших. Не можна молодь після школи залишати без уваги, її треба об'єднувати, залучати до активної співпраці.

Яна Циба сподівається, що їй вдасться розробити програму підтримки молоді громади, яка стане частиною соціально-економічної програми розвитку ОТГ на наступний рік.

— Для цього ми й намагаємося вивчати потреби молоді, враховувати її пропозиції, — додає вона на закінчення розмови.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Варто знати

Час перевірити димохід

ВАТ «Кіровоградгаз» звертається до споживачів природного газу з проханням подбати про перевірку димових та вентиляційних каналів (ДВК).

Адміністрація ВАТ наголошує, що, згідно з Правилами безпеки системи газопостачання, належну експлуатацію та технічне обслуговування димових та вентиляційних каналів житлових будинків забезпечують їхні власники чи орендарі, а перевірка і очищення цих каналів повинні здійснюватися спеціалізованими організаціями.

«Періодичній перевірці і очищенню підлягають димоходи опалювальних печей, емкісних газових водонагрівачів і опалювальних котлів. Якщо ці прилади працюють сезонно, перевірка проводиться не рідше раз на рік, якщо працюють протягом року — двічі на рік. Вентиляційні канали підлягають перевірці і очищенню одночасно з димови-

ми. Примірник акта перевірки і очищення димовентканалів (ДВК) передається газорозподільному підприємству. Термін зберігання акта — 12 місяців», — роз'яснюють у «Кіровоградгазі». І попереджають: «До початку опалювального сезону внутрішньобудинкової службі ВАТ «Кіровоградгаз» (вулиця С. Сенчева, 42) необхідно надати акт придатності ДВК. У випадку ненадання акта користування газовими приладами буде заборонено. Оплата послуг з перевірки технічного стану вентиляційних каналів та очищення димоходів здійснюється за рахунок власника будинку чи квартири. Внутрішньобудинкова служба ВАТ «Кіровоградгаз» також має дозвіл на перевірку та обстеження димових та вентиляційних каналів тільки за заявками абонентів та з попереднім узгодженням дати та часу виконання робіт (детальна інформація за тел. 56-93-45)».

На сайті ВАТ «Кіровоградгаз» опубліковано перелік усіх організацій, які мають право перевіряти димоходи.

Також адміністрація ВАТ «Кіровоградгаз» радить населенню з'ясувати, чи є люди, які просять показати димоходи, працівниками їхнього підприємства чи інших спеціалізованих організацій. Справжній «пічник» має показати службове посвідчення, виконувати роботу із застосуванням приладів та скласти документ, який називається актом первинної, повторної перевірки та очищення димових і вентиляційних каналів.

Олена Сосенко: Велика нужда змусила нашу бабу віддати декого з онуків у дитбудинок

Як відомо, Друга світова війна спричинила масове сирітство в СРСР. Але не тільки сироти опинилися в дитбудинках. У повоєнні роки злидні змусили багатьох людей віддати рідних дітей державі чи заможнішим родичам. Зокрема, чимало українських селян 1946 року, рятуючи виснажених дітей від голодної смерті, відвозили їх до міст і залишали на вулицях, сподіваючись, що влада влаштує малюків у дитбудинки. Якусь частину вихованців дитбудинків потім усиновили чужі люди, і батьки та інші родичі їх ніколи не побачили.

А от жительці Обознівки Олені Сосенко пощастило: після кількарічної розлуки з братами, спричиненою бідністю, вона поріднилася з ними заново.

— Родом я з Устинівського району, — розповіла Олена Семенівна. — Нас у батьків народилося шестеро. Старша — Ганна, вона тридцять другого року, нині покійна. Я — тридцять четвертого. Брат Ваня, тридцять сьомого, помер у війну. Брат Толя, тридцять дев'ятого, проживає в Росії, в Томську. Наймолодші — Вітя і Коля, близнюки, вони 1942 року. Вітя проживав у Кіровограді, нині покійний. Коля — в Донецьку. Мати наша померла 1942 року, коли Вітя й Коля були зовсім малими. Гляділа нас баба, бо батька німці вивезли на каторгу. Не знаю, куди саме. Пам'ятаю, як червоні (Олена Сосенко має на увазі червоноармійців — В.К.) гнали німців з нашого села. Великий бій був. Ми побігли ховатися в сусіднє село, до родичів. Сестра взяла на руки одного з близнюків, я — іншого. Біжимо, а навколо снаряди розриваються. Повернувшись, а в хаті — повно наших солдат. Вони лежали долі, відпочивали після бою. У нас було трохи олії, то її солдати взяли собі. Чоботи батькові — теж. А грамофон — він у нас один на все село був — ми зна-

ми теж розшукали, також у Кіровограді. Він не захотів до рідного батька, бо звик до родини, яка його прийняла. А коли подорослішав, почав підтримувати з нами зв'язки. У Томську він потім служив в армії, там і залишився. Він не раз приїздив до нас звідти. Колю й не треба було розшукувати, його виховували дядько й тітка в Донецьку. Він і тепер там. Звістки від нього не маю відтоді, як війна на Донбасі почалася.

Розповіла Олена Семенівна й про свого чоловіка Дмитра Овсійовича, нині покійного.

— Дід народився у двадцять п'ятому році, у сімнадцять пішов на війну, — вона

йшли розбитим у березі. Навіщо його нівечити?

— Після війни багато селян, не маючи чим годувати дітей, віддавали їх у дитбудинки, — продовжила пенсіонерка Сосенко. — Мене й сестру Ганну баба залишила біля себе, Вітю й Толю віддала в дитбудинок, а Колю — в Донецьк, нашій тітці. Велика нужда змусила нашу бабу віддати декого з онуків у дитбудинок! Батько, повернувшись з німецької каторги, заходився розшукувати синів. Він дізнався, що Вітю й Толю всиновили такі-то люди, дізнався їхні адреси. Пам'ятаю, як батько, взявши в колгоспі безтарку і коней, поїхав зі мною в Кіровоград, до Віті. Приїхали на Балашівку, зайшли у потрібний двір. Батько каже хазяям: «Вітя — мій син, я в суд подам». А ті — в плач: «Ми вже старі, як помремо, забере Вітю собі». Ми так і не забрали його. Зате почали родитися з ним і людьми, які його всиновили. А я познайомилася з їхнім племінником, Дмитром Овсійовичем. Згодом вийшла за нього заміж. Толю

за звичкою називає його дідом. — Там його поранило — куля розірвалася в роті. Все йому в роті пошкодило. Після того він їсти нормально не міг, через це й шлунок зіпсував. Закінчив війну дід у Познані, командиром відділення. Працював в Обознівці завмагом, потім санітаром у

психлікарні.

— Я теж в психлікарні працювала, санітаркою, тридцять чотири роки, — продовжувала Олена Сосенко. — Як влаштувалася, боялася. Згодом звикла. Бувало, ми розшукували хворих, які втікали з лікарні. А були такі хворі, що могли й побити. Хоча й жаль їх, бідолашних. Лежали там і грамотні — вчителі, інженери. Надивилася я там горя.

У будинку Сосенко — лад, затишок. А город — без бур'янів. Компліменти з цього приводу господарка відкидає:

— Який там порядок! Ремонт в хаті треба робити, а діти кажуть: нащо? Вони тут жити не хочуть. А на городі не вродило нічого. Картопля довго не проростала, бо дощі лили, холодно було. А як проросла — суша настала.

Олена Семенівна скаржиться на хвороби, і все ж вона — оптимістка. Бо є заради кого жити, є за кого непокоїтись. Так, крім дітей, вона має трьох внуків, чотирьох правнуків. Фотографії з малечю — на найвидніших у помешканні місцях.

Віктор КРУПСЬКИЙ

На знімках: Олена Сосенко тепер і в молодості; її чоловік Дмитро під час війни.

Якби не давній знайомий Володимир Іванович Панов, якого випадково зустрів в Олексіївці, ніколи не подумав би, що місцевому жителю Григорію Івановичу Драчу йде дев'яностий: в його рухах і мові немає нічого такого, що свідчило б про глибоку старість, а ціпок із собою він носить швидше за все для того, щоб зіпертись на нього, коли відпочиває.

Володимир Іванович представив Григорія Івановича не тільки як довгожителя, а й як дуже шановану в селі людину. За його порадою я й запросив ветерана до розмови, протягом якої Володимир Іванович час від часу нагадував йому про той чи інший епізод з життя. Зазначу, нагадував не випадково, адже ті епізоди справді варті були уваги.

Григорій Драч родом з Аврамівки, що неподалік Могутнього. Це село й зараз одне з наймаленьких сіл нашого краю, а в тридцяті – п'ятдесяті, каже мій співрозмовник, це була казка. За його словами, колись тут жили козаки, про що свідчить козацький хрест, збережений і досі.

– Про голодомор тридцять другого – тридцять третього років нічого не можу сказати, а ось про війну пам'ятаю дуже багато, – мовить чоловік. – Наприклад, як уперше з'явилися німці. Ми з хлопцями стояли на вигоні, коли під'їхала машина. Німецький офіцер почав щось запитувати, а ми ж його не розуміли, тільки перезиралися, і тоді він як уперіщить нас канчуком! Аж кров із спин бризнула, бо в канчуку металеві вставки були.

Ще йому запам'яталося виселення з хати. Хата була добротна, велика, висока. Під час колективізації її конфіскували в куркульської родини й віддали Драчам. Не виключено, тому, що батько був одним із сільських активістів.

– І ось приходять німці, – згадує далі Григорій Іванович, – а з ними й один із синів колишнього господаря хати. Він був у німців за перекладача. Нам наказали за двадцять чотири години звільнити помешкання, що ми й зробили.

Назавжди врізалися в його пам'ять бої, що розгорнулися в

довколишніх селах наприкінці 1943-го – на початку 1944-го років. Постійно гула канонада, а якогось дня в їхньому селі зібралися десятки німецьких танків – всі вулиці були ними запружені.

– Очевидно, німці думали, що радянські війська не бомбитимуть село зі своїми людьми, – каже мій співрозмовник. – Але хіба це могло їх зупинити? Як на-

летіли літаки, як почали бомбити! Ми не знали куди дітися. Після нальоту вцілілі танки рушили на П'ятоіванівку (нині – Могутнє), яка ще тривалий час перебувала у ворожих руках.

Визволителі залишили по собі не кращі спогади. Григорій Іванович щиро сердно каже, що дехто з них поводився гірше за окупантів. Їхній дід хотів нову хату будувати, забив палі, так червоноармійці кинулися їх пиляти для своїх потреб.

– Ще вони по сараях, по погребах лазили, забирали все їстівне, діжки розбивали, розстрілювали з автоматів, – каже Григорій Іванович. – Особливо чомусь дозволяли собі самоуправство росіяни. Нас, дітей, звинувачували в тому, що ми «в матері под юбкою прятались». А вони де були? Чому нас кинули, коли німці наступали?

У 1947 році його, шістнадцятирічного, направили вчитися на столяра аж в Алчевськ. На заняття, що тривали півроку, ходив голодним. Постійно хотілося їсти й коли вже працював, тому не витримав, за першої нагоди втік додому. А там теж було не з медом, від недоїдання люди пухли й навіть помирили. Його врятувала армія. Забрали майже відразу по поверненні з Алчевська. Служив танкістом на території Польщі, додому повернувся через три з половиною роки.

– Тоді відновлювалися МТСи, їм потрібні були механізатори, і я, не роздумуючи, подався в Бобринецьку школу механізації сільського господарства, – згадує

далі Григорій Іванович. – Там подружився з хлопцями з Олексіївки. Якось запитав у них, чи не порадили б дівчину для серйозних стосунків. Є, сказали, така, тільки, вона на тебе й не гляне, бо на хлопця з армії чекає. Все одно попросив адресу, написав, Галя – так звати було дівчину – не заперечила проти мого приїзду.

Мені вона сподобалася, я їй,

– Хата була старенька, вкритасоломою, і ми вирішили будуватися. Я працював на тракторі, жінка корів доїла, заробляли непогано і за кілька років наскладали десять тисяч карбованців. Будматеріалами допомагав колгосп, – згадує Григорій Іванович.

На запитання, коли їм жилося краще, мій співбесідник відповідає: за Брежнєва. Й пояснює:

дошли, то всіх цікавило, чим ми їх годуємо. А «секрет» був простий. Для телят не залишалося молока, його все здавали на молокозавод, і ось я почав передавати дівчатам на молокозавод рибу, яку сам ловив «павуком», а вони нам – відвійки. Відвійки – не молоко, та все ж краще, ніж солома. А одного разу попросили, щоб і я приїхав на молокозавод. Пригос-

Григорій Драч про життя-буття й «секрети» довголіття

тили морозивом, ще й дівчатам передали – вся ферма ласувала.

Галина Костівна померла, не доживши до шістдесяти, й Григорій Іванович знайшов собі пару. Як і з попередньою, жили дружно, та роки брали своє, й друга дружина запропонувала переїхати до Кропивницького. Відмовився категорично: він там відразу пропаде. Відтак хазяйнує сам. З їжею немає проблем, бо син неподалік живе й тримає господарство, та й сам любить куховарити. Наприклад, варить собі супи, найулюбленіший – з вермішеллю і кількою в томаті. А ще він готує смачну рязанку (молоко приносить син) і робить закрутки на зиму. Соку помідорного закручує більше десятка відер.

– Навіщо так багато? – перепитує. – Сам п'ю й інших пригощаю.

Намагаюся вивідати в Григорія Івановича, що допомагає йому зберігати здоров'я. Він радить більше рухатися, щось робити – він усе життя щось робив, тому й відчувається здоровим.

– До лікарів я давно не звертався. Якось почалися проблеми із серцем, то я його кока-колою підлікував, – чи то жартома, чи всерйоз говорить на закінчення мій співрозмовник.

Ось із такою людиною випало поспілкуватися, за що я дуже вдячний Володимирі Івановичу Панову.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ,
Олексіївка

Про це писала «Зоря комунізму»

Вирішили економити

«Хоча трактори й однакові...» Так називається замітка про економію в колгоспах пального, опублікована в районці за 28 квітня 1977 року. Її автор, обліковець 2-ї тракторної бригади колгоспу імені Чапаєва С. Рубан, стверджує: боротьба за економію солярки – обов'язок не тільки наладчиків паливної апаратури, а й трактористів. «Наша бригада багато робить для економії. Механізатори намагаються обходитися без холостих поїздок», – похвалився Рубан. І запевнив, що до 60-ї річниці Жовтневої революції кожен тракторист бригади зекономить по 200 – 500 літрів пального.

«Манжерок» та інші

«Святковий настрої був у учнів Володимирівської, Могутнянської та Олексіївської шкіл, які зібралися в Могутнянському будинку культури на куцувий огляд художньої самодіяльності. Бурхливими оплесками глядачі вітали ансамбль «Манжерок»* Могутнянської школи, хор Олексіївської, представників Володимирівки. Під овації виступив також духовий оркестр могоутнянців (художній керівник

А Шершнюк)». Цю замітку надруковано в «Зорі комунізму» за 24 травня 1977 року.

*Назва ансамблю, вочевидь, походить від пісні «Манжерок», яку виконувала Едіта П'єха. У пісні йдеться про село на Алтаї, де в 1960 роках відбувся фестиваль радянсько-монгольської дружби.

Про профспілкових активістів

У газеті за 31 травня 1977 року опубліковано статтю П. Громова, профорга рудника вогнетривких глин, про змагання, розгорнуте на підприємстві на честь 60-річчя Жовтневої революції. У статті наголошується: «бойовими організаціями цього руху виступають профспілкові активісти». Розповідається про Н. Лиходіда, Б. Данилова, М. Євтушенка, які, очолюючи профспілкові групи на різних ділянках виробництва, турбувалися про поліпшення умов праці гірників, боролися з порушенням трудової дисципліни, за раціональне використання техніки. Зазначається: «профспілковий комітет рудника працює в тісному контакті з партійною і комсомольською організаціями».

Верховна Рада прийняла за основу та в цілому законопроект Володимира Зеленського про імпічмент президента. Документ передбачає, що парламент може усунути президента з посади у разі вчинення ним держзради або іншого злочину.

Підставою для ініціювання імпічменту є письмове подання, підписане більшістю народних депутатів. Документ має містити правове обґрунтування створення спеціальної тимчасової слідчої комісії. Слідча комісія розслідує факт та обставини державної зради або іншого злочину президента. До складу комісії входять нардепи з урахуванням принципу пропорційного представництва депутат-

мабуть, теж, бо коли за два тижні запитав: «Підеш за мене заміж?», вона відповіла: «Піду». Молодята поселилися в Григорієвих батьків в Аврамівці. Можливо, там би й залишилися назавжди, та свекрусі здалося, що невістка не вміє куховарити, і вже за два місяці Григорій і Галя перебралися в Олексіївку до її матері. Невдовзі колгосп виділив житло, а потім вони купили собі хату.

Розпочинається ера якісних та доступних держпослуг

Опубліковано Указ Президента України №647/2019, яким встановлено єдині вимоги до якості обслуговування відвідувачів установ.

Зокрема, чітко визначено максимальний час очікування в черзі, рівень задоволеності клієнтів та встановлено ефективний механізм контролю.

Відтепер все більше публічних послуг надаватимуться онлайн, у тому числі з'явиться комплексна е-послуга для оформлення права на земельну ділянку; питання житлово-комунальних послуг можна буде вирішити онлайн (заміни, перевірки, результат); окремі адмінпослуги надаватимуться без втручання людини.

Розвиватиметься та посилюватиметься мережа Центрів надання адмінпослуг (ЦНАП). ЦНАПи при РДА перейдуть до органів місцевого самоврядування

Як відправити президента у відставку

ських фракцій і груп, спеціальний прокурор і спеціальні слідчі.

Президент може користуватися в процедурі імпічменту послугами від одного до п'яти захисників його прав, свобод та інтересів.

Пленарне засідання, на якому розглядаються висновки і пропозиції комісії, має бути відкритим, крім випадків, коли інформація становить державну таємницю.

Після прийняття рішення про звинувачення президента депутати звертаються до Конституційного і Верховного судів. Суд має підтвердити конституційність роз-

гляду справи про імпічмент і наявність у діях президента ознак злочину.

Рішення про імпічмент вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало не менш як 3/4 конституційного складу ВР. Якщо рішення не набрало необхідної кількості голосів, спікер від імені всієї Ради в письмовій формі вибачається перед президентом.

У випадку відставки президента за власним бажанням процедура імпічменту припиняється на будь-якій стадії, а провадження у судах закриваються.

на засадах співфінансування державою. Заяви запоновуватимуть адміністратори, а не відвідувачі – якщо такі заяви будуть потрібні. Частина плати за адмінпослуги спрямовує на потреби ЦНАПу і винагороди адміністраторам. Споживачі отримуватимуть якісні та вичерпні консультації у зручний для себе спосіб (особисто, по телефону, онлайн) – це стосується і пенсійних, і соціальних, і адміністративних послуг.

Результати адмінпослуг, за бажанням, можна буде отримати кур'єром. Узагалі, процедуру отримання послуг буде спрощено, а технічні помилки та достовірність перевірятимуться оперативно. Місце проживання реєструватимуть за декларативним принципом із забезпеченням прав власника. Соцвиплати можна буде отримати на рахунок, відкритий у будь-якому банку.

«Нам тут одразу дуже сподобалося»

27 років тому жителі обласного центру Віктор та Ірина Шкуро придбали дачу в Мальовничому і з того часу жодного разу про це не пошкодували.

— Це була моя ідея, — розповідає Ірина. — Ми саме заробили триста доларів — відремонтували людям квартиру, і я запропонувала чоловікові купити за ці гроші дачу недалеко від міста. Трапилося людина, яка продавала будинок з городом в Мальовничому. Нам тут одразу дуже сподобалося. Віддали за дачу всі свої капітали — триста доларів. Це було навесні. Звісно, першим ділом покликали друзів — на шашлики. Друзям теж сподобалися і дача, і Мальовниче. А в нас попереду стільки роботи було! Та ми їй не боялися, молоді були — трохи за тридцять кожному. Коли картоплю вперше садили, керувалися порадами з городницького журналу. Бо до того ніколи не працювали на землі, обоє — міські. Потім, коли восени весь город перекопували — його дванадцять соток, думали, що руки повідпадають. Потроху звикали порпатися в землі. Тим часом у будинку наводили лад. Коли його купили, одні стіни й дах були.

Ірина показує свої з чоловіком володіння — будиночок, подвір'я, альтанку, сад, город. Скрізь — порядок. На першому поверсі будинку — пічка, димар від якої проходить через кімнату на другому поверсі, обігриваючи і її. У помешканні — бензиновий генератор, від якого живляться електроприлади, в тому числі бойлер.

На подвір'ї — виноград. При вхіді в сад — невеличка декоративна водойма, в якій плаває кілька карасів. У саду — здебільшого молоді дерева.

— Є яблуні, груші, абрикос, персик, черешня, — розказує Ірина. — Чоловікове улюблене дерево — вишня. А моє — персик. Він у нас ранній, плоди — здоровенні. Хочу ще посадити, персик швидко починає родити, на третій рік. Є смородина, малина, йогшта. Навесні тибетську малину, інжир

посадила. Інжир з Греції привезла, там дочка живе. Хочу звідти ще й лавр та мушмулу привезти. Мушмула — це вічнозелений куц з сімейства яблуневих, популярний в Японії та Китаї, його плоди — багаті вітамінами.

У садку — кілька тепличок. Господарка відчиняє дверцята однієї з них, там — помідори і редиска.

Далі господарка демонструє город.

— Є картопля, цибуля, морква, буряк, помідори, кавуни, дині. Картоплю, моркву, буряк зберігаємо в погребі під будинком. Усе це купувати в нас є за що — маємо бізнес у Кропивницькому, але

ж не порівняти свою картоплю з магазинною! — запевняє Ірина. — А стільки задоволення отримуємо від праці на землі! Ми сюди часто приїздимо. Узимку — також. Різдво обов'язково проводимо тут.

На запитання, чи не дошкуляють їм, тутешнім дачникам, злодуги, Ірина відповідає так:

— Раніш вони в Мальовничому регулярно лізли. Особливо туди, де господарі рідко бувають. Та

й нас якось обікрали. У Федора, його будинок недалеко, винесли техніки всякої на 82 тисячі гривень. А кілька років тому попалися. Один, кажуть, в тюрмі й помер. Тепер, тьху-тьху-тьху, крадіжок не трапляється. Правда, мисливці заходять на наше подвір'я, коли нас нема, в бесідці обідають. Ми потім прибираємо після них. Звичайно, неприємно, що хтось тут хазяїнує без тебе. Але мисливці ніякої шкоди не чинять. Спасибі їй за те.

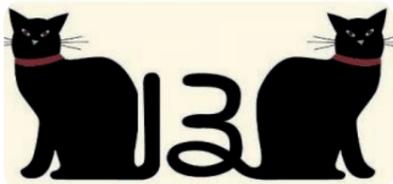
Віктор КРУПСЬКИЙ

Панікувати не варто

П'ятниця, яка припадає на 13 число місяця, — незвичайний день хоча б тому, що з ним пов'язано багато забобонів. У медицині навіть є поняття «параскаведекатріафобія», що означає ірраціональний страх перед таким днем.

Популярним поясненням особливого ставлення до п'ятниці, яка припадає на 13 число, є історія Ордену тамплієрів. Саме в п'ятницю 13 жовтня 1307 року французький король Філіп IV Красивий наказав заарештувати членів ордену. В результаті подальшого процесу за звинуваченням у ересі та богохульстві його членів орден було розпущено, а заарештованих у Франції тамплієрів піддано тортурам і страчено.

Забобонні люди вважають, що в цей день не варто: брати гроші в борг, довго дивитися в дзеркало перед сном, починати нові справи,

змінювати зачіску, лягати, конфліктувати, вирушати в подорожі, одружуватися, садити дерева. До давніх забобонів додалися нові. Наприклад, таке: комп'ютерні віруси цього дня стають особливо агресивними. І це дійсно так, адже багато хакерів здійснюють свої атаки саме в такі дні.

У кожного є найпотужніша зброя проти ірраціональних страхів. Це — власна психіка. Сприймайте п'ятницю, що припала на 13 число, як останній день важкого трудового тижня, після якого можна розважитися. Не панікуйте, не піддавайтеся дурним думкам — і все буде гаразд.

Як знайти щастя, попри стрес, нервову роботу та постійні невдачі

✓ Знайди смисл навіть у рутині. Ті, кому вдається сприймати роботу не як рутину, а як кар'єру та покликання, значно частіше почувуються щасливими. ✓ Забувай погане, шукай хороше. Привчися щодня нагадувати собі, що хорошого відбулося. Невдовзі це стане звичкою, і ти навчишся бачити позитивні сторони життя. ✓ Винось із помилок користь. Не заціклюйся на невдачах і помилках, бо це викликає стрес. Обміркуй свої дії, зрозумій причини невдач і винось користь. Помилки бувають, просто треба навчитися контролювати свої емоції. ✓ Окреслюй собі здійсненні цілі, не завищуй планку. Хочеш досягти більшого — проаналізуй і з'ясує, що робилося не так. І просто виправ помилки. Розуміння того, що ти маєш змінити, дасть відчуття щастя, адже ніщо так не радує, як визначеність. ✓ Не відмовляйся від підтримки близьких. Для щастя людям бракує елементарного людського тепла. Саме тому, що люди приділяють родині і оточуючим менше часу, вони почувуються нещасними.

Ваше здоров'я

Яблука їжте зі шкіркою

Яблуко — один із найпопулярніших фруктів у світі, а його шкірка — багате джерело вітамінів, в тому числі А і С. Як показали дослідження, половина вітаміну С, який є в яблуці, міститься саме в його шкірці.

Яблучна шкірка містить їстівне волокно, що буває у розчинній і нерозчинній формі. Раціон, в який входить яблуко зі шкіркою (в ній — 2/3 всього волокна, що містить яблуко) поліпшує роботу кишечника, допомагає підтримувати здоровими серцево-судинну і травну системи. Наявність волокна робить яблуко ідеальним фрук-

том для зниження ваги: при вживанні шкірки яблука жирові тканини тіла «тануть», а імунна система — очищується.

Шкірка яблука приносить організму величезну користь великим вмістом пектину, розчинних волокон, завдяки чому знижується рівень холестерину. Пектин перешкоджає накопиченню холестерину на стінках

кровоносних судин, тим самим знижуючи ризик атеросклерозу і серцевих захворювань.

Щодня з'їдайте яблуко зі шкіркою — це найкраща профілактика захворювань!

Взуття на високих підборах деформує стопи

Гарвардські вчені провели масштабне дослідження і з'ясували, що взуття на підборах має найгірший вплив на здоров'я людини. Крім незручності, таке взуття може повністю змінити структуру м'язів і привести до серйозних проблем в майбутньому. На «каблуках» можуть деформуватися людські стопи, що має не менш загрозливі наслідки.

Науковці встановили, що й амортизатори та повітряні подушки в популярних моделях взуття, включаючи кросівки, теж шкодять здоров'ю ніг. А все тому, що амортизатори, які мали би забезпечувати комфорт і міцність під час ходьби, насправді роблять людей слабкими і вразливими до різних травм.

Науковці радять частіше ходити на відпочинку босими, щоб краще працювали м'язи ніг. Коли це неможливо, варто жінкам та чоловікам, особливо в літню пору, носити плоскі сандалі, які найкраще імітують босі ноги, а також часто міняти різні моделі взуття, щоб не давати м'язам ніг розслаблятися.

Тойце то вдома

Бірос

400 г свинини (можна реберця), по 500 г квашеної і сиру білокачанної капусти, велика жменя сушених грибів, 100 г в'яленого чорносливу, 200 г цибулі, сіль, чорний мелений перець, олія або смаження.

Гриби залити водою, щоб розм'якли. Цибулю нарізати півкіль-

цями. М'ясо нарізати шматками середнього розміру. Квашену капусту відтиснути від соку і, за бажанням, трохи подрібнити ножом. Сиру капусту нашаткувати. У посуді з товстим дном обсмажити цибулю і м'ясо на середньому вогні 20 хв. Викласти квашену капусту, перемішати, додати 100–150 мл води, накрити кришкою і тушкувати на малому вогні 15 хв. Викласти сиру капусту, посолити, накрити кришкою і перемішати, коли капуста трохи зм'якне. Додати гриби і тушкувати на малому вогні під кришкою. Час від часу страву помішувати, при потребі додавати потроху воду. За 30 хв. до кінця приготування додати чорнослив.

Гарбузовий кекс

Тісто: 100 г вершкового масла, 1 яйце, 100 г натертого на дрібній тертці гарбуза, 150 г борошна, 80 г цукру, 0,5 ч. л. соди. Помадка: 50 г вершкового масла, 2–3 ст. л. гарбузового соку + молоко (щоб у результаті було 100 мл рідини), 50 г цукру.

На третій гарбуз трохи присолити і через

5–10 хв. віджати руками сік (виходить 2–3 ст. л. соку). Масло, цукор і яйця добре збити. Додати соду, погашену оцтом. У пишну масу додати гарбуз. Вимішувати на маленькій швидкості, потім додати борошно. У змащену форму вилити тісто, випікати 40 хв. при 170°C. Збережений сік розвести молоком, вилити в каструльку, туди ж викласти масло і цукор, довести до кипіння, і, безперервно помішуючи, варити на середньому вогні до відчутного загустіння. Коли помадка трохи охолоне, змастити верх кексу.

Запіканка з рибного фаршу

600 г рибного фаршу, зелена цибуля, 40 мл вершків, морквина, яйце, 1/3 ч. л. меленого імбиру, сіль, перець. Заливка: по 2 шт. томатів і цибулі, 1 ч. л. меленої паприки, сіль, спеції, олія.

Рибне філе змолоти, додати терту моркву, подрібнену цибулю, яйце,

сіль і спеції. Вимішати. Влити вершки, добре вимішати і перекласти у форму для запікання. Запекати 45 хв. при 190°C. Для заливки обсмажити подрібнену цибулю, додати терті помідори, спеції, посолити. Тушкувати соус, поки не почне густіти. Дістати запіканку і влити у форму підливу. Запекати ще 12 хв. Злегка остудити і подавати.